

To: [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl; [redacted] [redacted]@rivm.nl
Cc: [redacted] [redacted]@rivm.nl
From: [redacted]
Sent: Thur 8/13/2020 4:32:05 PM
Subject: FW: kwartaalcijfers roken, alcohol, overgewicht
Received: Thur 8/13/2020 4:32:06 PM
[maatwerk kwartaalcijfers leefstijl.xlsx](#)
[passages leefstijl plus toelichting.docx](#)

Hoi [redacted] en [redacted]

Vanwege het onderzoek van de gedragsunit, stuur ik jullie hierbij onder embargo de kwartaalcijfers over dagelijks roken, overmatig alcohol gebruik en overgewicht obv de Gezondheidsenquête en het concept berichtje van het CBS dat er bij hoort. Ze zullen ook wat over ervaren gezondheid, psychische gezondheid en zorggebruik publiceren, maar omdat dat buiten de kaders van de Leefstijlmonitor valt, krijgen we daar geen info over. Zij willen dit 26 augustus publiceren. Onderaan deze mail ook de toelichting van het CBS.

De boodschap is niet zo veel zeggend zoals we ook wel hadden verwacht. Doordat deze analyses/cijfers heel anders zijn dan die verzameld door de gedragsunit, wijkt de boodschap misschien ook wat af. Ik heb geen flauw idee hoe dit wordt opgepakt door de pers, maar misschien is het handig om voorbereidingen te treffen. Trimbos is uiteraard ook aangehaakt, want die zullen hier ook over benaderd worden.

Graag deze resultaten vertrouwelijk behandelen, en ook niet zomaar aan VWS sturen. Daar hebben wij binnen het consortium goede afspraken over. Overigens is VWS op de hoogte van deze analyse.

Als jullie met mij willen overleggen hoor ik dat graag. Mochten er aanpassingen worden gedaan, laat ik dat weten.

Groeten, [redacted]

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Onderzoeker Bewegen, Sport en Gezondheid

[redacted] Leefstijlmonitor

www.leefstijlmonitor.nl

www.kernindicatorenspportenbewegen.nl

[redacted]

=====
 Dr. [redacted]

Afdeling Levensloop en Gezondheid
 Centrum Voeding, Preventie en Zorg
 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
 Postbus 1, 3720 BA Bilthoven
 tel: [redacted]

[redacted]

PhD

National Institute for Public Health and the Environment
 Centre for Nutrition, Prevention and Health Services
 PO Box 1
 3720 BA Bilthoven, the Netherlands
 tel: [redacted]

From: [redacted] [redacted] [redacted] [redacted]@cbs.nl
Sent: woensdag 12 augustus 2020 09:42

To: 5.1.2e @trimbos.nl; 5.1.2e <5.1.2e@trimbos.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e
 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
 Cc: 5.1.2e <5.1.2e@trimbos.nl>; 5.1.2e @cbs.nl>
 Subject: kwartaalcijfers roken, alcohol, overgewicht

Hoi 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e er 5.1.2e

Hierbij informeer ik jullie over de kwartaalcijfers over overmatig alcoholgebruik, dagelijks roken en overgewicht (alles 18+). Door de coronacrisis ontstond behoefte aan 'snelle' cijfers over gezondheid, bij VWS, SCP en RIVM, maar ook bij CBS zelf.

Daarom wil CBS nu kwartaalcijfers publiceren.

De eerste publicatie, over de kwartalen t/m het tweede kwartaal van 2020, staat gepland voor 26 augustus.

De cijfers over overgewicht, alcohol en roken vallen natuurlijk onder de LSM-samenwerking en daarom gaan we graag met jullie in overleg over de uitkomsten en over hoe we daar over willen publiceren.

Het plan is om een maatwerktable te publiceren. Daarin staan de kwartaalcijfers. Niet alleen die van 2020, maar ook die van de jaren 2017 t/m 2019, zodat de 2020-cijfers in perspectief zijn te plaatsen.

Voor de kwartaalcijfers maken we gebruik van tijdreeksmodellen. Daarin maak je bij je schattingen gebruik van informatie uit het verleden. Dat levert niet alleen redelijk nauwkeurige schattingen op, maar is ook noodzakelijk omdat op die manier kan worden gecorrigeerd voor het wegvalen van de aan huis waarneming (capi), sinds halverwege maart 2020.

In de maatwerktable staan ook de verschillen van een kwartaal tov hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Dus bijvoorbeeld het verschil tussen kwartaal 2 van 2020 en kwartaal 2 van 2019. Bij zowel de cijfers als bij de verschillen worden standaardfouten meegegeven.

Alle cijfers krijgen de status 'voorlopig' mee.

Bij de maatwerktable zouden we een nieuwsbericht willen schrijven. En vanuit dat nieuwsbericht wordt ook gelinkt naar uitleg over de methode.

We hebben al een concept nieuwsbericht geschreven. Daarin gaat het niet alleen over de drie bovengenoemde leefstijlfactoren, maar ook over ervaren gezondheid, psychische gezondheid en zorggebruik (drie variabelen).

In het conceptbericht gaat de meeste aandacht uit naar deze andere onderwerpen. En daarbij ligt de focus steeds op een vergelijking van kwartaal 2 van 2020 met kwartaal 2 van 2019, omdat je dan minder/geen last hebt van mogelijke seizoenseffecten. En het tweede kwartaal van 2020 is natuurlijk het eerste volledige 'coronakwartaal'.

De leefstijlvariabelen komen aan bod in de slotlinea.

In de excel-bijlage vinden jullie de cijfers over de drie leefstijlonderwerpen. In de word-bijlage de tekst daarover in het concept nieuwsbericht en ook de toelichting die bij het nieuwsbericht moet komen.

Betreft allemaal uiteraard conceptversies waarop we graag jullie commentaar horen.

Wat we dus zien:

- Overgewicht: hier zien we geen verandering. Het cijfer over kwartaal 2 van 2020 wijkt niet af van dat van kwartaal 2 van 2019. De reeks als geheel is ook behoorlijk stabiel
- Dagelijks roken: hier zien we dat het cijfer over kwartaal 2 van 2020 lager ligt dan dat van kwartaal 2 van 2019. Dat past echter in de overall dalende trend bij deze indicator. Er lijkt in kwartaal 2 van 2020 dus niet iets opvallends te gebeuren.
- Overmatig drinken: het cijfer van kwartaal 2 van 2020 ligt lager dan dat van kwartaal 2 van 2019. Echter zien we dat ook het cijfer van kwartaal 1 al een stuk lager ligt vergeleken met een jaar eerder. Eigenlijk is het eerste half jaar van 2020 dus aan de lage kant, wat dus niet perse duidt op een coroneffect. Hebben jullie een idee wat hier mee kan spelen? Een succesvolle 'dry january' campagne?

Lukt het om nog deze week te reageren? Dan kunnen wij de opmerkingen z.s.m. verwerken en zorgen dat er op tijd een definitieve (embargo)versie van tabel en bericht is.

Wellicht ten overvloede, maar de informatie uit deze mail moet vertrouwelijk behandeld worden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Centraal Bureau voor de Statistiek

Werkdagen: [redacted] 5.1.2e

In verband met corona werk ik thuis en ben ik telefonisch te bereiken op [redacted] 5.1.2e